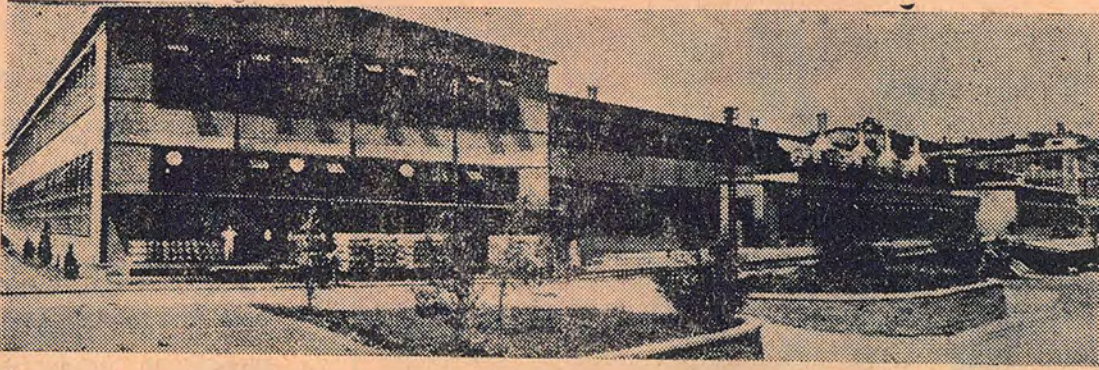

İŞ YERLERİNDEN RÖPORTAJLAR

Türkiyenin Kâğıt ihtiya- cını karşılayan müessese

izmit Kâğıt Fabrikası

Sermayesi 100 milyon lira olan Türkiye Selüloz ve Kâğıt Fabrikaları İşletmesinin İzmit'teki tesislerinin, 2 büyük baskı makinası, biri otomatik olmak üzere, 5 pedal mevcuttur. Matbaada, işletmemi-

zin ve Sümerbank camiasının matbu evrak işleri yapılmaktadır.

2. ncı Kâğıt Fabrikası: Bu fabrikamız temeli, birinci kâğıt fabrikasının açılış gününde atılmış, inşaat ve montajı 1940 senesinde bitmiş olan fabrika, 1944 bida-

yetinde faaliyete geçebilmiştir.

Biri gazete ve adı tabi kâğıtları, diğeri sigara kâğıdı, krep ve tuvalet kâğıtları imaline mahsus iki makine

1. inci Kâğıt Fabrikası: 14 Ağustos 1934 tarihinde temeli atılan birinci kâğıt

gram ve yukarı, bir yüzü parlak sargılık kâğıtları imal etmektedir. (Günde 8-16 ton.) İnce ambalaj kâğıtları, limon, portakal ve benzeri meyvaların ve cam mamüllerinin

yüklemişti.

Son senelerde ise, memlekette görülen kâğıt sarfiyatının artışı karşısında, talepleri karşılamak üzere, kâğıt-karton istihsalını arttırmaya

geçen sayımızdaki röpor-
ta, Eyyüp'ün Halîc sahili ni takip eden Behariye yo-
lu üzerinde kurulu Av fişe-
ği fabrikasından bahsetmiş
ve sacmanın nasıl yapıldığı
nı izah etmiştik. Bundan
sonra da av fişeği imalatın
dan bahsetmek isterdik.
Mümkün olursa ileride on-
dan da izahat vereceğiz.

Fabrikada, Av kovani, 2 No'lu Av fişeği ve av sacması, Dizel Motorlarının A-
teşleme fişekleri, cop fişeği
kavaneları imal edilmekte-
dir. Senede 7,5 milyon av
kovani yapılarak, bunların
1,5 milyonu doldurmakta-
dır. Senede 700 ton kursun,
60 ton muhtelif cins kâğıt
kullanılmaktadır. Kullanı-
lan kâğıt yerli imalattan-
dır. Bu kâğıtlar, Avrupa fi-
şek fabrikalarının kullan-
makta olduğu iyi cins kâ-
ğıttan olduğu takdirde, Av
rupadan daha iyi imalat ya-
pılabileceği söylenmekte-
dir.

Geçen sayımızda, fabrika-
nın, umum müdürlüğü An-
karada bulunan Makina ve
Kimya Endüstrisi kurumun-
a ait olduğunu bildirmiş-
tik. Kovanların sarı dipdik-
leri ile kapsülleri, kuru-
mun Ankara'daki fişek fab-
rikasında imal edilmekte-
dir.

mâtuf çalışmalar neticesinde
(ve 1952 de 5 No.lu makina-
nın inzimamile) imalatımız:
1951 yılında 23.000 tona;
1952-1953 yıllarına 27.000 to-
na yükselmiştir.

Bu arada memlekette kâğıt
sarfiyatı da artmış bulundu-
ğundan, bu miktar, memleket
ihtiyaçının yüzde 50 sini kar-
şılayabilecek bir seviyede kal-
mıştır.

3. üncü kâğıt fabrikası ile
İşletmemizin senelik kâğıt ve
karton imalatı:
1954 yılında 38.000 tona;
1955 yılında 44.000 tona yük-
selmiştir.

İstihsalın artmasına rağmen,
memlekette istihlak miktarı
da sabit kalmıyarak artmakta
olduğundan, bu miktar bu-
gün için yine ihtiyacın ancak
yüzde 66 sini karşılayabili-
mektedir.

(Devamı gelecek sayıda)
Maden-İş röportaj ekibi

KONGRE İLANI
Soma Linyit İşçileri Sendi-
kası İdare Heyeti Reisliğin-
den:

31 Mart 1957 Pazar günü
saat 18 de Maden Sinema
salonunda, sendikamızın se-
nelik normal "genel kurul"
toplantısı yapıldığından,
sayın üyelerin teşrifleri rica
olunur.

NOT: Ekseriyet temin e-
dilemediği takdirde, 7 Ni-
san 1957 Pazar günü aynı
yer ve saatte ikinci toplan-
tı yapılacaktır.

KONGRE İLANI
Türkiye Maden, Maden Eş-
ya ve Makina Sanayii İşçileri
Sendikası Başkanlığından:
İstanbul Semt Şubelerimiz-
den:

1 - Haliçköy Şubemizin
yünlük kongresi 31 Mart 1957
pazar günü saat 14 de, Hali-
çoğlu Kumbarahane Caddesi
No: 14 deki İbrahim Yanar-
dağ'a ait kiraathanede;

2 - Bakırköy Şubemizin
yünlük kongresi 6 Nisan 1957
cumartesi günü saat 13 de,
Bakırköy Yenimahalle 10 Tem
muz Caddesi Sümerbank Bez
Fabrikası karşısındaki Havuz
lu Kiraathanede yapılacaktır.
Üyeler davet olunur.

Müsterek gündem:
1 - Kongre divanı teşek-
kilili;
2 - Raporların okunması;
3 - Tenkid, dilekler ve
ibra;

4 - Şube idare heyeti se-
çimi.

İşçi Müessesillerinin ara-
cılığı ile, Sütlüce'de kurulu
Şakir Zümre Madeni Eşya
fabrikası işçilerine gerekli
zamlar yapılmıştır. Yalnız
Dahili talimatnamenin 12

mağdesinde, götürü hesabı
ile çalışma ancak işçinin
rızası ile mümkün olduğu
kaydı bulunduğundan, mü-
essesse, işçilerin herhangi
bir anda (götürü çalışmak
istemiyorum) mütalâası ile
iş bırakmak istiyebileceği-
ni ve bu yüzden işin durak-
lamak ihtimali taşıyabilece-
ğini düşünerek bu husus-
ta bir anlaşma yapışmasını
istemıştır.

Müessesse müdürü Cemal
Doğanay ile işçi mümessil-
leri Nafi Metilli, İsmail At-
maca ve Ekrem Eraslan
arasında yapılan anlaşma
şöyledir:

1 - İlişik listede tayin
ve tesbit edilmiş bulunan
parça başı ücreti üzerinden
parça hesabı ile çalışan işçi-
lere Müessesse işçinin ev-
velce yapmaktaki olduğu iş-
cisi yapmakla mükellef ol-
tur. Mücbir hallerde yevmi-
ye esaslı üzerinden çalışıl-
ır.

2 - Parça başı hesabı ça-
lışan işçilere, verilecek iş-
sin gündeliğe isabet eden

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

(Devamı 2 de)

(Devamı 3 üncüde)

MAKİNEYE VERİKEN:

İktisat Fakültesi Dekanı Prof. Şükrü
Baban, basın toplantısında Çalışma Ve-
kiline cevap verdi.

Fevzi Lütfi Karaosmanoğlu, Çalışma
Vekilinin, iddiaları ispat etmesini, aksi
halde istifasını istedi.

YIL: 1 — SAYI: 9

23 Mart 1957 Cumartesi

İdarehane: Cağaloğlu Nuru osmaniye Cad. No: 38.

Kat: 2 — İstanbul

MADEN-İŞ

İctimai-İktisadi-Fikir-Magazin

* İŞÇİNİN REFAHI, MEMLEKETİN
İSTİKBALİYLE ALAKALIDIR.
* SENDİKA, İŞÇİNİN GÜVEN KAY-
NAĞIDIR.
* SENDİKA, İSTİHSALİ ARTTIRAN
BİR VARLIKTIR.
* İŞE SADAKAT VE BAĞLILIK TÜRK
İŞÇİSİNİN ŞİARIDIR.

Çalışma Vekilinin Son Beyanatı İşçiler arasında büyük teessür yarattı

TÜRK-İŞ Konfederasyonu ve Sendikacılar Konuştu Komünist uşağı kimlerdir Varsa bunların açıklanması ve adaletle teslimi istendi - Hadise Meclise intikal Etti

Mümtaz Tarhan

Çalışma Vekili Mümtaz
Tarhan, İstanbul Üniversitesi
İktisat Fakültesi İktisadi
ve İktisadiyat Enstitüsünün,
10 senedir işçi ve işverenler
için hazırlanmakta olduğu sos-
yal siyaset konferansların,
Vekâlete durdurulması üze-
rine, yapılan neşriyat dolay-

siyle, Anadolu Ajansına bir
beyanat vermiştir.
Müthiş ve geniş ithamlarla
bulunan beyanat, kısa zaman
da geniş akisler yaratmış ve
işçi arasında büyük üzüntüye
seben olmuştur.

Beyanat aynen şöyledir:
"İstanbul Üniversitesi İkti-
sat Fakültesine bağlı İktisat
ve İktisadiyat Enstitüsünün iş-
çiler için bazı vilâyetlerimiz-

de konferanslar tertip ettiği-
ni, konferans yerleri olarak işçi
veya sendika lokallerinin ter-
cih edildiğini gazetelerde oku-
dum.

Universitelerin kendi salon-
larında serbest konferans ver-
meleri yadrganacak bir faa-
liyet telâkki edilmese de, bu
seri konferansların, işçi mu-
hitlerinde kapalı olarak ya-
pılması ve işçiden başka hiç-

bir dinleyici ve hattâ alâkalı
Vekâlet mütehassıslarından
hiç kimsenin davet edilmemiş
olması ve hele ilim enstitüsü
adı altında ilmi bir hüviyeti,
hattâ bir ilk tahsil belgesi
olmayan bazı zevatın da kon-
feransçı seçilmiş bulunması
dikkatimizden uzak kalmamış-
tır.

İşçi ve sendikacı eğitimi
mevzuu, Çalışma Vekâletinin
vazifeleri cümlesinden olduğu
na göre, bir ilim enstitüsünün
bu Vekâlete ait bir vazifeyi
devretmesi, bilâhassa, sos-
yalizmin ne gibi maksatlara mâ-
tuf olduğunu kestirmeye imkân
yoktur.

Bu gayret, her vesileden
faydalanarak, iktidar aley-
hine propaganda yapmak için
Ankara İşçi Sendikaları Kon-
federasyonunda Kur'an üzeri-
ne yemin eden bir iki işçi sen-
dikası, Konfederasyon üyesini
desteklemek için mi, yoksa
zebrili tohumlara müsait bir
intazamını olacağı ümidini
güdenlerin tertipleri mi oldu-

ğunu da kestirmeye imkân
yoktur.

Yalnız komünist uşaklığı
veya şahsî ihtirasları için,
sendikaların siyaset sokmak
isteyenlerin yapıldıkları mü-
him bir nokta vardır. O da,
Türk işçisini henüz tanıyamamış
olmaları noktasıdır.

Mayasına avuç avuç alev
halinde vatandaşların hara-
ret ve heyecanı karışmış olan

Türk işçisinin idrakinde ve
vicdanında yabancı ideolojiler
pazar kuramaz. Komünizm bu
memlekette, kireçli toprağa
atılmış tohum gibidir. Hiç bir
vakit intaş için aradığı rutubet
ve harareti bulamıyacaktır.

Türküm diyen her işçinin
beyninin kıvrımları, aile kut-
sallığı, evlât sevgisi, din nu-
ret ve heyecanı karışmış olan

(Devamı 3 üncüde)

Tek işçi çalıştıran iş yerlerinin kanun kapsamına alınması isteniyor

Tekstil ve örme sanayii işçileri Sendikası bülten neşretti

3008 sayılı İş Kanunu, ka-
nunun 2. ncı maddesinin (a)
fıkrasına göre, en az 10 işçi
çalıştırmayı gerektiren işyer-
lerinde tatbik edilmesi kay-
ıdır.

29-4-1952 gün ve 3/14937
sayılı Bakanlar Kurulu Ka-
rarnamesi, en az 4 işçi çalış-
tırmayı gerektiren işyerleri-
nin de kanun kapsamına al-
ınmasını deriş etmiştir.

Fakat böyle olmasına ra-
ğmen, bilhassa Kalafat yerli ve
Mahmutpaşa bölgelerinde mev-
cut bu nevi işyerleri, türlü
sekillerde kanun kapsamına
girmekten kaçınılmışlar ve iş-
çilerin hakları türlü sekillerde
ihlâl edilmiştir.

Bu yerlerde, gene halen 8
saatten fazla çalışmakta, işe
emniyeti ve işçi sağlığı me-

selesi nazarı itibara alınma-
makta ve hülâsa, eski şekli
aynen devam etmektedir.

Bu sebeple muhtelif sendi-
kalar, müteaddit defalar bu
mesele üzerinde durmuş, bu-
nun tek çaresinin, tek işçi
çalıştıran işyerlerinin de ka-

nun kapsamına alınması ol-
duğunu belirtmişler ve iste-
mişlerdir.

Bu vesile ile, Tekstil ve Ör-
me Sanayii İşçileri Sendika-
sının, neşrettiği bir bülten-
de eczümle şöyle denilmektedir:
(Devamı 3 üncüde)

günde işlerin aksamasına
başlıca sebep olan hususlar
dan birisi de, pul-suzluktur
Zaman zaman, dairede pu-

lun tükenmesi, yeniden pul
gelinceye kadar birçok iş-
rin beklemesine ve gecikme-

sine sebep olmaktadır. Bö-
ylece gerekli şahıs ve işyeri-
lere lüzumlu tebliğatlar
yapılamamaktadır.

Bir posta memuru ile ba-
zı evraklar elden zımmetle
kür eder, müşterek yollar
luktâ kendilerine hayırlı ba-
sarılar dileriz.

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge çalışma müdürlüğünde ihtilâflar pul-suzluktan gecikiyor

Türkiye Maden - İş Sendikası Vekâlete müracaat etti

günde işlerin aksamasına
başlıca sebep olan hususlar
dan birisi de, pul-suzluktur
Zaman zaman, dairede pu-

lun tükenmesi, yeniden pul
gelinceye kadar birçok iş-
rin beklemesine ve gecikme-

sine sebep olmaktadır. Bö-
ylece gerekli şahıs ve işyeri-
lere lüzumlu tebliğatlar
yapılamamaktadır.

Bir posta memuru ile ba-
zı evraklar elden zımmetle
kür eder, müşterek yollar
luktâ kendilerine hayırlı ba-
sarılar dileriz.

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

maalesef imkânsız olduğun-
dan mümkün olamamakta-
dır. Bilhassa bu sebeple al-
lulukla iş ihtilâflardır.

Türkiye Maden - İş Sen-
dikası durumu etrafınca te-
kik etmiş, ve bu hususta Vekâ-
lete müracaat etmeğe ka-
rar vermiştir. Sendika pul-
suzluk yüzünden, altı işyeri
ile mevcut ihtilâfın, bazıl-

rının İl Hakem Kurulu ka-
rarlarının bir kısmının da
kesin ulaşma günlerinin
tebliğ edilmemesi olma-
sı sebebi ile beklemekte ol-
duğu, bunun da büyük sayı-
daki işçinin mağduriyetine
sebebe olduğunu bildirmekte-
dir. Alâkalıların bir an ev-
vel meseleyi halletmeleri
istenmektedir.

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

Bölge Çalışma Müdürlüğü
gönderilmekle ise de bütün
işleri bu şekilde halletmek

ederek uzun zamandır zam
almadıklarını, almakta ol-
dukları ücretle geçimeme-
diklerini bildirmişlerdir.

Sendika durumu tekkik
etmiş, işçileri haklı gördü-
ğünden bu hususta bir top-
lulukla iş ihtilâfı açılmasın-
a karar vermiştir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

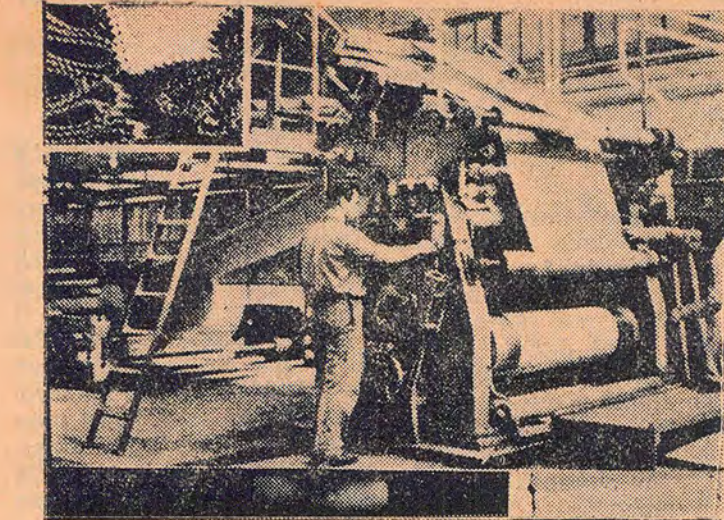
Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

Sendika, şimdive
kadar İhsan Gökçay ile dai-
ma meseleleri anlaşma yolu
ile hallettiklerini, bu sefer
de ihtilâfın, karşılıklı hü-
snüniyet içerisinde bir anla-
şma ile neticelenmesini ümit
ettiklerini bildirmişlerdir.

fabrikamız, 18-4-1936 da faa-
liyete geçmiş ve 6-11-1936 ta
mükemmel işlemeğe ağı-
lmıştır.

Çeşitli kâğıt ve karton imal
eden iki makinesi vardır:
No: 1 — Kâğıt makinesi;
İmalât genişliği 220 santim.

No: 2 — Kombine kâğıt-
karton makinesi; İmalât ge-
nişliği 220 santim.

Bu makinalarda metre ka-
re ağırlığı 30 gramdan 800
grama kadar her nevi yazı ve
tabi kâğıtları, ambalaj kâğı-
dı ve kartonlardan 24 saatte
ortalama 35 ton imal edil-
mektedir.

İnzar ve ikmal kısımları:
Fabrikamız inzar kısmında,
hamur hazırlama makinaları
(Hollenderler), reçine tutkallı
ve şap mahallü hazırlama te-
sisleri, taşıyıcılar, taşıyıcılar
resinde de eski kâğıt ayırma
ve açma tesisleri vardır.

Fabrikamız ikmal kısmında
mamulün işlenmesi (perdah-
lama, bobin ve ebat kesme,
tefrik ve paketleme işleri...)
için bir seri makina ve tesis-
ler mevcuttur.

Tali imalat ve matbaa:
Fabrikamız tali mamüller
dairesinde 1 ve 2 No.lu zarf,
baskılı masura, çizgili kâğıt,
kutu, D.D. ve D.Z. Yolları id-
râlerinin biletleri yapılmakta-
dır.

vardır.
No: 3 — Gazete kâğıdı ma-
kinası, imalat genişliği 285
santim.

No: 4 — Sigara kâğıdı ma-
kinası, imalat genişliği 175
santim.

Günlük imalat, gazete ve
tabi kâğıtlarında 40 ton, si-
gara ve ince kâğıtlarda 2-5
tondur.

İkinci kâğıt fabrikasına i-
lave edilen ve 28 Ağustos 952
de işletmeye açılan yeni te-
siste Yankee tipi bir makina
vardır.

No: 5 — Yankee makinası,
imalât genişliği 285 santim-
dir.

Metre kare ağırlığı 18

vardır.

vardır.

vardır.

(İŞ - İNSAN)

İş ve işçi adaptasyonu

KEMAL TÜRKLER

İşyeri atmosferi, işyeri iklimi ve işyerinin diğer hususiyetleri gibi hususlar, işçi sağlığı üzerinde objektif tesiri olan hususiyetlerdir. Bir de işçi sağlığı üzerinde subjektif tesir içeren ikinci bir hususiyet vardır ki, o da işçinin tabii ve fiziki yapısı itibarıyla, ferdi kabiliyetlerine nispeten, işçi, ilk işe alınırken, verilecek işe uyum uyumuyacağının tetkikinin işçi sağlığı üzerinde mühim rolü vardır. Sıhhi muayenesinin tam yapılması sebebi ile, esasen bir hastalığın gizli mikroplarını taşıyan bir işçinin, o hastalığın doğmasına müsait bir işte çalıştırılması, gizli hastalığın nüktetmesine sebep olur.

Mesela, beslenmesi tam olmaması dolayısıyla, bünyesi ve bilhassa eğerleri zayıf işçilerin çok soğuk veya sıcakta çalıştırılmaması, ıstıbahtı yüksek bir işe alınması (Tekstil sanayi gibi) kuvvetli bir ihtimalde o işçinin tüberküloz olmasına sebep olur.

Fiziki ve ruhi yapısı itibarıyla, meslek kabiliyetleri bakımından pres işlerinde çalışması müsait olmayan bir işçinin preste çalıştırılması, en az bir paza neticesi parmak veya elinin kopması ile sona erer.

Görülüyor ki, iş ve işçinin birbirine karşı itibakı, yani adaptasyonu tam olmadığı takdirde, çok feci neticeler doğmaktadır.

Bu sebeple, memleketimizde henüz ele alınmamış olan bu mesele üzerinde biraz durmak icabetmektedir.

İş ve işçi adaptasyonu, Psikotekni ve Teknosikoloji olmak üzere iki şekilde yapılmaktadır.

Psikotekni, işçinin işe adaptasyonu (Mesleki Seleksiyon), Teknosikoloji ise işin işçiyi adaptasyonu (Oriyantasyon) dur.

a) Mesleki Seleksiyon (İşe göre adam):

Önce bir işyerindeki bütün işçilerin analizi yapılarak ayrı ayrı hususiyetleri çıkarılır. Ve bu işlerde ne gibi vasıflara ve kabiliyetlere haiz işçilerin çalışması icabettiği tespit edilir. Bundan sonra da bu muayyen vasıflara işler için muayyen vasıfta işçiler aranır.

İşçinin önce sıhhi muaynesi yapılır; sonra Psikotekni muaynesi ile fiziki ve mesleki kabiliyetleri tespit edilir. Eğer iş analizi sırasında tespit edilmiş bulunan vasıflara uyuysa, bu işçi, o işe alınır.

İşçi Sağlığı ve İş Emniyeti

Bir çok zamanlar bu şekilde itiraz edilmistir. Çünkü, bazı organlarımız veya sıhhati dolayısıyla sakat olanlar ne olacaktır?

TAYLORİZM

Amerika'da Taylor isminde bir mühendis, en az masraf ve en kısa zamanda en bol istihlal yollarını aramış ve makineleşmeyi tekâmül ettirmişti. Neticede bu prensibi, işçi üzerinde de tesmil ederek insanın makineye uydurmak istemisti.

Bu teoriye göre, vasıflı ve kabiliyetli çalıştırarak bol istihlal ve bol ücret temin edilmiş, fakat işçi emeğinin akıbeti düşünülmemiştir. Taylorizm, işçiyi de makine gibi görmüş ve işçi şahsiyetine hüsrmeti unutmamıştır.

b) Oriyantasyon (Adama göre iş):

Oriyantasyon, muayyen bir işçinin Teknosikoloji dolayısıyla işe adaptasyonu, yani işe yerleştirilmesidir.

Önce işçinin sıhhi muaynesi yapıldıktan sonra, fiziki ve mesleki kabiliyetleri tespit edilir. Bu mevzuu başı başına bir konferans işgal edecek kadar geniş ve mühimdir. Bu bakımdan biz, sadece umumiyet itibarıyla bahsedebiliriz.

Sıhhi muaynesi yapılan, Teknosikoloji vasıtasıyla fiziki ve mesleki kabiliyetleri tespit edilen işçiyi sertifikalı verir. İşçi isteyen işyeri de, gerek işçi bulma kurumundan ve gerekse sendikalarından bu sertifikaya göre işçi isterler ve alırlar.

Bir çok memleketler, bu iş için resmi bürolar tesis etmişlerdir. Oriyantasyon yapılmayan, elinde buna dair sertifikası bulunmayan işçi çalıştırılmayıp yasak edilmiş, ağır müeyyide hükümleri vâzedilmiştir.

Mevzuatımız içerisinde, bu mevzuu dair çok az hüküm kırılmaları mevcuttur. Sağlık muaynesi ve raporu işçinin işe giriş sırasında, 3008 sayılı İş Kanununun 58, 59 ve 60 nci maddeleri ile, işçi sağlığı ve iş emniyeti nizamnamesinin 37 nci maddesinde (a) fıkrasında (İşe gireceklerin, işin hususiyetine, birticilerinin o işe elverişli ve dayanıklı bulunduğuna dair ayrı bir rapor istenecektir) demekte ve mecbur tutulmak ta ise de, bu sistem iyi işlememektedir.

İşçinin iş ve işin işçiyi adaptasyonu meselesi, işçi sağlığı ile randıman bakımından

en emniyetli problemlerden birisidir. İş ve işçinin birbirlerine tam itibak etmesi, uyuması (adaptasyonu) işçinin sıhhatli ve dinç kalmasına sebep ettirir. İşçi; sıhhi, ruhi, fiziki ve mesleki kabiliyetleri bakımından işine tam uymussa, zevk çalışır; dikkati daima en üstün seviyededir. Sevecek istişti işte kolay kolay yorulmak hissetmez.

Kazalar, hastalıklar ve devamsızlıklar azalır ve böylece randıman artar; randıman artması, ücretlerin de artmasına ve işçinin refaha erişmesine sebep olur. Bu, memleket için de böyledir.

Binaenaleyh, mesele tektarafı ele alınacak bir mesele değildir. İşçi, işveren, hükümet olmak üzere, topyekün bir memleket meselesidir. En kısa zamanda mesele hükümetçe ele alınmalı, garp demokrasisinde olduğu gibi, bu iş için müesseseler kurulmalıdır.

Bu hususta resmi bürolar kurulabilecek gibi, iş ve işçi bulma kurumu içerisinde de mütalea edilebilir.

Esasen iş yerleştirme (Plasman), kurumun birinci derecede asıl vazifesi bulunmamaktadır.

Yapılan plasmannın iyi neticeler verebilmesi için iş ve işçi adaptasyonu (Mesleki Seleksiyon ve Oriyantasyon) şarttır.

Varol Karvola Fab. Dâva ediliyor

Galata Kemeraatında kurulu Varol Karvola fabrikası işçilerinden, B-sim Yazı ve Mustafa Vardar bunca bir müddet evvel, işveren tarafından işe lâyaklılık ve silah tasıma yüzünden işlerine son verilmiştir. İstanbul Bölge Çalsma Müdürlüğüne yapılan incelemede; bu işçilerin iş ihtilafına önyak oldukları için, işten çıkarıldıkları anlaşılmıştır.

Bu sebeple durumu inceleme için Türkiye Maden - İş sendikası, işvereni mahkemeye vermede karar vermiştir. Ayrıca, Mustafa Vardar'ın noksan ücretleri verdirilmiştir.

Maden-iş'e Üye ol

Hukukçu gözü ile

Sendika Birlikleri kapatılabilir mi

Avukat Adnan Hepçül

Bazı işçi sendikaları birlik ve federasyonların kanununa aykırı kuruluşları iddiaısıyla kapatıldıkları ve kapatma kararının mucip sebebi olarak (sendikalar birliklerinin de tipki sendikalar gibi) ne iş kolunda veya bu iş kolu ile ilgili işlerde çalışan işçiler tarafından kurulmuş olan sendikalarından teşekkül edebileceği gerekçesinin bulunduğudır.

Bu esbabi mucibeyi kuvvetlendirmek için de, 5018 sayılı İşçi ve İşveren Sendikaları ve Sendika Birlikleri Hakkında Kanun'un 8 inci maddesinde, sendikaların aralarında kuracakları birliklerin de bu kanun hükümlerine tâbi olacağına belirtilmiştir.

Evvela şunu arz etmek isteriz ki; 5018 sayılı kanunun 8 inci maddesindeki bu hükümlerin gerek lâzımı ve gerekse ruhunun tetkikinden, birliklerin aynı iş kolunda kurulum sendikalarından teşekkül edebilecekleri manâsını, en hâlis temennisine rağmen, çıkartmak bizce mümkün olamaz.

Birliklerin bu kanun hükümlerine tâbi olacağından maksat, gerek kuruluş formları, gaye ve çalışma tarzları ve gerekse infiaş ve kapatılabilirlik bakımından bu kanun hükümlerine tâbi olacağına belirtilmektedir. Nitekim aynı kanunun 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasında da, aynı şekilde (sendikalar da

kanun hükümlerine tâbidir) ibaresi serdedilmiştir.

Bunun manâsı, işçi sendikalarının evvel emirde bu kanun hükümlerine tâbi olacağı, bu kanunda sarahat olmayan hallerde ise, Cemiyetler ve Medeni Kanun ahkâmının tatbik olunacağıdır. Şu zahattan da anlaşılacağı ve hiyle, 8 inci maddenin, birliklerin aynı iş koluna bağlı sendikaların tasarrufundan ibaret olacağı şeklinde tefsiri, bu hukuk anlayışı ile kabili telif değildir.

Kaldı ki, Bakanlar Kurulunun 30-11-1951 tarih ve 3/14072 sayılı kararnameyle merhiyete konulmuş olan (İş Uygusmazlıklarının Ulaştırma ve Tahkim Tüzüğü) nün 79 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının (b) bendi meseleyi, kükünden halletmiş bulunmaktadı. Mezkûr madde aynen şöyledir:

"O yerde birden fazla birlik mevcut ise, toplulukla iş uyuşmazlığı çıkan iş koluyla ilgili en çok sendikayı bünyesinde toplamış bulunan birlik (a) bendindeki usule göre, aracı sendikayı tayin eder."

Demek ki, toplulukla iş uyuşmazlığı çıkan yerden birden fazla birlik mevcut olursa, uyuşmazlık çıkan iş koluyla ilgili en çok sendikayı hangi birlik ihtiva ediyorsa, aracı sendikayı o birlik seçecektir.

Maddenin şu sarîh ibaresinden de anlaşılıyor ki; bir birliğe muhtelif iş koluna tâbi sendikalar dahil olabilmektedir. Sayet birlikler münhasıran aynı iş kolunda kurulmuş sendikalarından teşekkül etseydi, kanun yazınının, bu hükümü sevkâtmesi abes olacaktı.

Diğer taraftan şunu da tebarüz ettirelim ki; 5018 sayılı kanun, sendika birliğine

Sigortadan şikâyet edildi Lüzumsuz formalite ve ihmalkârlık işçiyi işinden ediyor

Ortaköyde Kurulu Nur-metal Madeni celik esya fabrikası işçilerinden Kemal Güven Maden - İş Sendikası müracaatla; 13.2.1957 tarihinde hastalığı dolayısıyla, doktora gittiğini ve 23.2.1957 gününe kadar iş tirahat aldığını söylemiştir. Kemal Güven'in istirahatı 24.2.1957 günü bitmiş ve

o gün işbaşı yapmıştır. Fakat istirahatli günlerine ait gündeliklerini almak için 3 gün üstüste Sigorta'ya gitmişti halde gündeliklerini sigortadan alamamıştır. Aynı zamanda yevmiyesinin işyerinde işlenmediği hatta işine son verildiğini söylemiştir.

Maden - İş Sendikası, iş

olarak istenir ve ödenir. İşveren gelmiş, gelmiş diye, mezkûr Cnkli çıkarma olmuş ve ek yavdan çıkmıştır.

İkinci kısım ise, kudem tazminatıdır. Bu, aslında bir tazminat değil, kudem ikramiyesidir.

3 senelikten fazla olan işçiyi çıkarma ânında her kudem yılı için 15 günlük tazminatı bir tazminat verilir. Bundan, vergi ve sigorta primi kesilmez. 3 senelikten az kudemli işçi kudem tazminatı alamaz. Yalnız ihbar müddeti verilir.

İhbar ve kudem tazminatı, işçinin kusursuz olarak çıkarıldığı hallerde mevcuttur. Aksi halde, 16 nci maddeye göre, çıkarma yapılır ve hiç bir tazminat hakkı vermez.

Söylenildiğine göre, Mistik'in arkadaşları 3 sene 1 aylık imiş. Ve bir aylık para veriliyordu.

Halbuki esas hakkı 8 haftalık ihbar tazminatı ve 46 günlük kudem tazminatı olmak üzere, hemen hemen 35 aylık hakkı mevcuttur. İşveren tanınmaz. Sendika hukuk müsavirliğine dava açılır, fâsiasıyla alır.

Bunlar, sendikalı olmama cezalardır. İşçi Reis teşekkür etti.

rinin muhtelif iş kollarında kurulmuş sendikalarından teşekkül edilemeyeceği dair bir mâni hüküm vâzettir. Kanunun meskût bulunması da, bu hususta bir memnuiyet ihdas etmez.

Bu iddia tamamen mesnedisizdir. Öyle bir yemin ve bu tarzda bir hareket asla varid değildir. Sayın Vekil tarafından bilinen ve ispatı kabil bir husus mevcutsa, dâvamn selameti bakımından bunun, derhal meydanda çıkarılması ve geçirdi muameleye tevessül edilmesi iktiza eder."

Sendikaların cevapları: Bundan başka, bir çok sendika ler gelenleri, beyanatta muhtelif yönlerden cevaplar vermişler, iddia ve isnadların bir an evvel açıklanarak, mevcut, suçların meydana çıkarılması istemlislerdir.

Diğer taraftan, Vekilin meseleyi sözlü olarak cevaplandırması için, Kocaeli Milletvekili Turan Güneş, Meclise bir önerge vermiştir. Önerge, Vekilden şu hususlar sorulmaktadır:

1 İstanbul Üniversitesi İktisat ve İctimaiyat Enstitüsünün tertiplediği konferansının serisinin on senedir yapıldığından haberdar mısınız?

2 — Bu konferansların kötü niyetlerle hazırlandığının delilleri nelerdir?

3 — Konferans verebilmek için muayyen diplomalara sahip olmasının fikriniz hangi esasa müstenidir?

4 — Komünist uşağı dediğiniz şahıslar kimlerdir? Böy le komünist uşağı olduğunu bildiğiniz şahıslar varsa, bunlar hakkında ilgili makamlara ihbarda bulunduğunuz mu?"

5 — Bu kitleri edememesinden müberrak Türk-İş teşkilatı ve mensuplarının daima milli menfaatleri ön planda tuttuğu ve ehemmiyet verdiği yulara mal olan vak'a ve vesai ile işi sabittir.

Bu çalışmaların esasnasında temas ve işbirliğinde bulunmuş müesseseler ve makamların da aynı derecede memleketeşver ve milliyetperverliklerine kanidir. Esasen aynı temaslar da bu kanaate istinat etmektedir.

2 — Sayın Vekilin (yabancı ideoloji, Türk işçisinin vidadan ve idrakından yer almaz) ve aynı mealdaki ifadelerinde de Türk-İş tamamen mutabiktir. Aksi düşünilemez.

Ancak, gene aynı cümleler içerisinde itham edilen ve şahsiyetleri meçul bırakılan bazı kimselerin kasteditliği görülmektedir ki; kendilerine malum olduğu beyan olunan bu şahsın, filleri ile birlikte meydanda çıkarılması ve umumî efrak muvacehesinde gerekli muameleye tâbi tutulması bâriz ve kaçınılmaz bir memleket vazifesidir.

3 — İlk tahsil belgesi olmayan ve konferans seçildiği bildirilen kimselerle, işçilerin kasteditliği anlaşılmaktadır ki, sayın Vekilin bu cümlesi beyanatının başında Türk işçisinin öven cümlelerini zedelemektedir.

Sunu itiraf edelim ki, birçok ahvalde ilk mektep tahsili olmayanların, büyük ve feyizli hizmetler ifa ettikleri, hattâ tarihle de sabittir. Ken di sahalarında yetismek isteyen insan gibi çalışmaları ve kazacları ile rahatça yaşayabilmeleri gerektiğini, bu kangren olumsuz varanın katli olarak tedavi edilme zamanının çok geçtiğini tekrar etmekte haklı olduğumuzu ifade ediyoruz.

Bu derdin, defalarca söyledüğümüz vehile, "tek işçi çalıştırın işçilerin de kanun karsamına alınması" ile halledileceğine inanıyoruz.

Tek işçinin dahi sigorta haklarının istifade ettirilebileceğini, Çalışma Vekâletince ifade edildiği bu gün-

İşçi ve sendikaların münhasıran Çalışma Vekâleti tarafından yetistirilmediği hususunda ne mevzuatımızda ve ne de doktrinde bir kayıf mevcuttur. Bati memleketlerinde olduğu gibi, Türk sendikalarının da ilim müesseselerinden faydalanması kadar tabii bir şey olamaz.

Bu gayret, her vesileden faydalanılan iktidar aleyhine propaganda yapmak için, An-

Çalışma Vekilinin Beyanatı

(Baştarafı 1 incede)

ru, milletvi işçi gibi ulvi haklarla bezenmiştir. İşçilerin veya dışardan gelen her türlü telkin ve teziyir bu hari katleri asla aşamaz.

İlimin maskesi altında ücret teorileri izah ediyormuş gibi, Batılı hak, demagojiyi, dava yapmaga çalışan bir iki bedbahtın, gözü tok, imanı kuvvetli, aklı selimi galip olan Türk işçisi arasında düzmeye Mesih gibi rol oynamaları kibrit alevi gibi kusa, sahnedeki kral rolü alan aktörün gazaahı hayatı gibi süresiz ve devamsız kalacaktır.

Ellerinde sosyal adaletin bayrağını taşıyanların, şimdiye kadar günlük ve işçi gazetelerinde baskınalemler, gazetelerde yazdıkları, seminer ve kürsülerde söyledikleri birer birer dökülür saçları, bu gibi insanların gizli maksatlarının, maskeli yaygaralarının kökünün nerede olduğunu, bu zakkum ağacının nereden sulandığını bu memlekette anlamayan bir Türk kalmıyacaktır.

Hükümet, bu mevzuada makatlı çalışanları texnis etmiş bulunuyor."

Türk - İş'in tebliği: Bu beyanat karşısında Türk-İş Konfederasyonu tarafından nesredilen bir tebliğde şöyle denilmektedir:

"Çalışma Vekili sayın Mümtaz Tarhan'ın 19 Mart 1957 günü saat 19 da Ankara radyosunun üçüncü haber bülteninde nesredilen ve 20 Mart 1957 çarşamba günü muhterem basına intikal eden Anadolu Ajansına verdiği beyanatlarının, Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonunun ilgilendiren kısımları hakkındaki görüşünü sayın efrakı umumiyeye arzeder.

En kitleri edememesinden müberrak Türk-İş teşkilatı ve mensuplarının daima milli menfaatleri ön planda tuttuğu ve ehemmiyet verdiği yulara mal olan vak'a ve vesai ile işi sabittir.

Bu çalışmaların esasnasında temas ve işbirliğinde bulunmuş müesseseler ve makamların da aynı derecede memleketeşver ve milliyetperverliklerine kanidir. Esasen aynı temaslar da bu kanaate istinat etmektedir.

2 — Sayın Vekilin (yabancı ideoloji, Türk işçisinin vidadan ve idrakından yer almaz) ve aynı mealdaki ifadelerinde de Türk-İş tamamen mutabiktir. Aksi düşünilemez.

Ancak, gene aynı cümleler içerisinde itham edilen ve şahsiyetleri meçul bırakılan bazı kimselerin kasteditliği görülmektedir ki; kendilerine malum olduğu beyan olunan bu şahsın, filleri ile birlikte meydanda çıkarılması ve umumî efrak muvacehesinde gerekli muameleye tâbi tutulması bâriz ve kaçınılmaz bir memleket vazifesidir.

3 — İlk tahsil belgesi olmayan ve konferans seçildiği bildirilen kimselerle, işçilerin kasteditliği anlaşılmaktadır ki, sayın Vekilin bu cümlesi beyanatının başında Türk işçisinin öven cümlelerini zedelemektedir.

Sunu itiraf edelim ki, birçok ahvalde ilk mektep tahsili olmayanların, büyük ve feyizli hizmetler ifa ettikleri, hattâ tarihle de sabittir. Ken di sahalarında yetismek isteyen insan gibi çalışmaları ve kazacları ile rahatça yaşayabilmeleri gerektiğini, bu kangren olumsuz varanın katli olarak tedavi edilme zamanının çok geçtiğini tekrar etmekte haklı olduğumuzu ifade ediyoruz.

Bu derdin, defalarca söyledüğümüz vehile, "tek işçi çalıştırın işçilerin de kanun karsamına alınması" ile halledileceğine inanıyoruz.

Tek işçinin dahi sigorta haklarının istifade ettirilebileceğini, Çalışma Vekâletince ifade edildiği bu gün-

İşçi ve sendikaların münhasıran Çalışma Vekâleti tarafından yetistirilmediği hususunda ne mevzuatımızda ve ne de doktrinde bir kayıf mevcuttur. Bati memleketlerinde olduğu gibi, Türk sendikalarının da ilim müesseselerinden faydalanması kadar tabii bir şey olamaz.

Bu gayret, her vesileden faydalanılan iktidar aleyhine propaganda yapmak için, An-

Avfişegi

(Baştarafı 1 incede)

mi ödenmektedir. Buna rağmen ücretler çok düşük seviyede bulunmakta ve işçiler bu durumdan müsteki bulunmaktadırlar. Ücretlerin düşük seviyede kalmasına pirim usulünün sebep olduğunu, bu usulün bir an evvel kalkması istediklerini bildirmektedirler. Puvar sisteminde göre çocuk zammı ücreti içerisinde mütalâa edilmiş ve kaldırılmıştır.

İşçiler çocuk zammının ihdasını arzu etmektedirler.

Yarın bir harp tehlikesi karşısında, memleket müdafaası için lüzumlu cepane nın imaline canla başla çalışmaya hazır, bu temiz kalpli, sıcak kanlı memleket evlatlarını yanından ayırmak yüzümüz güle - rek ayrıldık. Fakat, içimiz üzgündü. Çünkü, az ücret alıyorduk ve müthiş geçim sıkıntısı çekiyorduk.

Röportaj Ekibi

Kumar masasının üzerinde tam 1541 lira para toplanmış. Saat de sabahın doğuydu. Üstelik, masanın rafında toplanan kumarbazlar da öyle ahım şahım birer kişili ol kimseler değillerdi. İçerilerinde ortaya koyacak hiç bir şeyleri kalmadığı için söfor ilk teklifi yaptı:

— Eğer bu şekilde devam edersek, çekterli koyalım! Ufak memurlardan biri itiraz etti:

— Bu şekilde de devam edersek, pantolon, gömlek namına üzerimizde ne varsa ortaya koymamız icap eder. Ben buna yanasmam!

İkinci memur susma ve gelimsizdi:

— Ben bu işte yokum! dedi. Söfor:

— Öyleyse kim son defa birer koyunuz atarsa, o paraları hepsini alsın! dedi.

Sıra kendinde olduğu için, küçük esnafın en küçüğü, gözlerinde sevinç ışığı yanarak:

— Hepsini al gelince de, birer koyalım! dedi.

Memurların itirazına rağmen, karar ekseriyetle kabul edildiği için, küçük esnafın en küçüğü fırdöndüyü çevirdi.

Rulet sallana sallana döndükten sonra, uykusuzluk ve baş dömesinden yıkılmış gibi, kiti üstü çıktı: "Hepsini al!" gelmişti.

Biraz evvel alınan karara göre, hepsinin ortaya "birer" koyması icap ediyordu. Söfor, sıra kendine geldiği için:

— Koyun bakalım çekterli ortaya! diyerek çeketini sırtından çıkardı.

Herkes ona uymak mecburiyetinde kalmıştı. Yalnız, küçük esnafından en küçüğü, üstelik ruletin de sahibiydi; hrstan del olacak bir raddeye gelmişti. Ağlamaklı bir sesle:

— Ne güzel, hepsini alacak tım, dedi. Kimin aklına geldi bu mendebuluk?

Memurlardan suska olanı: — Biraz evvel böyle demiyordun ama! dedi.

O da çeketini çıkarıyordu. Söfor ruletini sevinçle çevirdi. Rulet, biraz sondükten sonra durdu. "İki koy!" gelmişti.

Çeketini en son çikaran suska memur:

— Pantolonla gömleğini koy bakalım, dedi. Olan oldu artık.

Söfor, pantolonunun yerine şapkasını koymağı teklif etti. Ayakkabılarını da ilâve edince, kimsenin itirazı kalmamıştı.

Türkiye Maden - İş Sendikası meseleyi efratlıca teklif etmiş ve işçileri haklı gördüğünden gereklî kararını muameleye başırmış - tur.

Kaldı ki, sendikalar ve sen dike birlikleri, bugün memleketimizde en mâsum faaliyetlerini maksatlı tefsirlerinden ürkmüş bir halde, derin bir atalet içinde bulunmaktadırlar.

Sendikalarımız ve sendika birliklerimiz idare edenler, "sınıf mücadelelerinin" refah ve hürriyet getireceğini her kes kadar bilmekteydiler. Şim diye kadar tuttukları yol, bunun en açık isbatıdır. İş kadar sermayenin de muayyen haklara sahip bulunduğuna hiç bir zaman inkâr edilmemiştir.

Enflasyon ücretleri her gün biraz daha tahrip etmektedir. Grey hakından ve kollektif müzakere imkânlarından mahrum bir işçinin şikâyet:

Hikâye

Bir Kumar Gecesi

Kumar masasının üzerinde

tam 1541 lira para toplanmış. Saat de sabahın doğuydu. Üstelik, masanın rafında toplanan kumarbazlar da öyle ahım şahım birer kişili ol kimseler değillerdi. İçerilerinde ortaya koyacak hiç bir şeyleri kalmadığı için söfor ilk teklifi yaptı:

— Eğer bu şekilde devam edersek, çekterli koyalım! Ufak memurlardan biri itiraz etti:

— Bu şekilde de devam edersek, pantolon, gömlek namına üzerimizde ne varsa ortaya koymamız icap eder. Ben buna yanasmam!

İkinci memur susma ve gelimsizdi:

— Ben bu işte yokum! dedi. Söfor:

— Öyleyse kim son defa birer koyunuz atarsa, o paraları hepsini alsın! dedi.

Sıra kendinde olduğu için, küçük esnafın en küçüğü, gözlerinde sevinç ışığı yanarak:

— Hepsini al gelince de, birer koyalım! dedi.

Memurların itirazına rağmen, karar ekseriyetle kabul edildiği için, küçük esnafın en küçüğü fırdöndüyü çevirdi.

Rulet sallana sallana döndükten sonra, uykusuzluk ve baş dömesinden yıkılmış gibi, kiti üstü çıktı: "Hepsini al!" gelmişti.

Biraz evvel alınan karara göre, hepsinin ortaya "birer" koyması icap ediyordu. Söfor, sıra kendine geldiği için:

— Koyun bakalım çekterli ortaya! diyerek çeketini sırtından çıkardı.

Herkes ona uymak mecburiyetinde kalmıştı. Yalnız, küçük esnafından en küçüğü, üstelik ruletin de sahibiydi; hrstan del olacak bir raddeye gelmişti. Ağlamaklı bir sesle:

— Ne güzel, hepsini alacak tım, dedi. Kimin aklına geldi bu mendebuluk?

Memurlardan suska olanı: — Biraz evvel böyle demiyordun ama! dedi.

O da çeketini çıkarıyordu. Söfor ruletini sevinçle çevirdi. Rulet, biraz sondükten sonra durdu. "İki koy!" gelmişti.

Çeketini en son çikaran suska memur: